

om, at der i Egne med tuberkuløse Kvægbesætninger kan skjønnes gjennem Nydelsen af Kjød og Meieriprodukter at være fremkaldt tilsvarende Sygdomme hos Mennesket, har forespurgt, om Sundhedskollegiet maatte se sig i Stand til paa Grundlag af allerede foreliggende Materiale at besvare det saaledes reiste Spørgsmaal, eller om Kollegiet i benegtende Fald antager, at en Henvendelse til Landets Læger i denne Sag med Nytte kan ske, skal Kollegiet ikke undlade at bemærke Følgende:

De til Kollegiet indkomne Medicinalberetninger have i Virkeligheden af og til indeholdt mere eller mindre bestemte Angivelser om, at man i forskjellige Egne af Landet, og da navnlig i Sjælland, har ment at kunne paavise et nærmere Forhold imellem Tuberkuløsens Udbredelse hos Mennesket og Tuberkelhygdommen hos Kvæget. Indtil 1885 inklusive ere disse Meddelelser samlede i medfølgende Bog af Dr. J. Lehmann om Lungesvindlotens Forekomst i Danmark, hvor de paagjældende Angivelser findes anførte Side 12, 33, 131, 141—43, 160 og 174. Senere er der ikke fremkommet nogen Meddelelse af denne Art i Medicinalberetningerne.

Kollegiet antager ikke, at der ved en Henvendelse til Landets Læger vil kunne tilveiebringes synderlig flere eller vægtigere Oplysninger om denne Sag, da Tuberkuløsens Aarsagsforhold ere saa komplicerede, at det i det enkelte Tilfælde er meget vanskeligt at drage sikre Slutninger om Forholdet imellem Aarsager og Virkning. At Mennesket kan faae Tuberkulose direkte fra Kvæget, navnlig igjennem Mælken fra tuberkuløse Køer, er sikkert, men paa den anden Side tror Kollegiet, at man i den senere Tid under Paavirkning af Opdagelsen af Tuberkelbaccillen har været vel tilbøielig til at fremdrage dette Aarsagsforhold paa Bekostning af andre mindst ligesaa vigtige. Blandt andre Grunde herfor skal særligt anføres den, at Underlignstuberkulosen („Fodringsstuberkulosen“) da maatte være meget hyppigere, end den er, baade absolut og i Forhold til Tuberkulosen i Brystorganerne („Inhalationsstuberkulosen“). Naar der ved de af Lektor Bang i 1887 anstillede Undersøgelser er paavist en delvis Overensstemmelse mellem den stedlige Udbredelse af Tuberkulosen hos Kvæget i Danmark og de Resultater, hvortil Dr. Lehmann var kommen ved sine Undersøgelser om Lungesvindlotens Forekomst hos Mennesket her i Landet, idet Sjælland baade for Kvægets og Menneskets Vedkommende opviser de høieste Tal, Derne og da navnlig Fyn og særligt Sydbyn de laveste, saa kunde dette vel nok synes at tale for, at Tuberkulosen hos Mennesket virkelig i det Store staar i et vist Afhængighedsforhold til Kvægets Tuberkulose; men dertil maa dog bemærkes, at denne sidste efter Lektor Bangs Undersøgelser først i en nyere Tid (egentlig først fra Midten af indeværende Aarhundrede) har faaet en mere almindelig Udbredelse, medens Tuberkulosen hos Mennesket, saavidt man kan bedømme det, vistnok i lange Tider har indtaget en omtrent ligesaa fremragende Plads imellem Dødsarsagerne som nutildags, hvilket jo igjen ikke synes at kunne forenes med den fornævnte Afhængighed. Iøvrigt foreligger der ogsaa sikre Exempler paa det omvendte Forhold: at Tuberkulosen kan overføres fra Mennesket til Dyrene (Køer og Høns).

Naar Kollegiet saaledes ikke kan udtale sig for, at man i Tuberkulosen hos Kvæget skulde kunne søge Hovedarsagen til Tuberkulosen hos Mennesket, som efter de nyeste Undersøgelser tværtimod maa antages at ligge i den usforvarlige Dige-gyldighed, der vises med Opspyttet fra tuberkuløse Mennesker, saa kan Kollegiet dog paa den anden Side, da der, som sagt, foreligger utvilsomme Exempler paa Smitte hentet fra Kvæget, kun tilraade, at man ogsaa tager alle mulige Forholdsregler imod denne Smittekilde og altsaa gør Alt, hvad der kan ske, baade for at modarbejde Tuberkuløsens Udbredelse hos Kvæget og for at forhindre Benyttelsen af Kjødet, men dog navnlig af Mælken fra tuberkuløse Dyr og da særligt fra saadanne med Yvertuberkulose.

L. Warndø.    S. Engelsted.    Stadfeldt.    E. G. Gædeken.

J. Lehmann,    E. Reih.    Joh. Møller.

Defamns.

Gredsted.